

Rehabilitatsiooniprogrammi „Töölesaamist toetav rehabilitatsiooniprogramm osalise töövõimega inimestele“ kokkuvõte

Rehabilitatsiooniprogrammi valdkond: Töölane rehabilitatsioon

Rehabilitatsiooniprogrammi osutamise piirkond: üle Eesti

Rehabilitatsiooniprogrammi osutamise keskkond: Programmi tegevused viiakse ellu rehabilitatsiooniasutuses, kliendi töökohas ning koostööpartnerite juures (nt Töötukassa), samuti avalik ruum, ühistransport jm.

Sihtrgrupp: Programmi sihtgrupiks on vähenenud töövõimega tööealised kliendid (tuvastatud osaline töövõime või töövõime kaotuse protsent), kes on Eesti Töötukassas registreeritud töötuna ning kes vajavad multidistsiplinaarse rehabilitatsioonimeeskonna tuge töökoha leidmisel ja tööga kohamisel.

Osutame programmi psüühikahäiretega inimestele, ajukahjustusega inimestele, krooniliste haigustega inimestele ning erineva erivajadusega inimesed saavad osaleda ka ühes grupis (nõ segagrupp). Programmi osutatakse nii eesti kui vene keeles. Ühes grupis osaleb 4-6 klienti, grupi komplekteerimisel lähtutakse eelkõige järgmistest kriteeriumitest:

Programm sobib kliendile, kes:

1. on registreeritud osalise töövõimega/töövõime kaotus protsendiga töötu;
  2. on valmis tööle asuma, kuid vajab tuge ja nõustamist sobiva töö leidmisel ja töökohal kohanemisel;
  3. on valmis tööpraktika käigus omandama uusi oskuseid ja seejärel tööle asuma;
  4. suudab iseseisvalt (sh abivahendiga) orienteeruda ruumis ja ajas;
  5. suudab kinni pidada isiklikest ja töökohal nõutavatest hügieeninõuetest;
  6. suudab mõista talle antud suulisi/kirjalikke ülesandeid ja juhiseid;
  7. suudab järgida üldiselt tunnustatud hea käitumise tavasid;
  8. on motiveeritud järjepidevalt tööotsimisse panustama ja iseennast arendama vastavalt oma võimetele;
  9. tervislik seisund on piisavalt stabiilne, et osaleda rehabilitatsiooniteenusel, tööpraktikal ning võimaldab hiljem tööle asuda;
  10. on võimeline avatud tööturul töötama vähemalt 20 tundi nädalas;
  11. ei ole teistes valdkondades esmaseid probleeme, mis otseselt takistavad töö otsimist ja tööle asumist;
  12. ei ole sõltuvuses alkoholist ega teistest sõltuvust tekitavatest ainetest (va tubakas).
- Programm ei sobi kliendile, kes (vastunäidustused programmis osalemiseks):

1. on sedavõrd madala pingetaluvusega, et see ei võimalda tööelus osaleda;
2. vajab tööl püsimiseks järjepidevat ja pikaajalist tuge n. kaitstud töö teenust või töötamise toetamise teenust;

3. kes ei ole peamistes igapäevaelu toimingutes iseseisev;
4. kes ei ole valmis avaldama piisavat informatsiooni oma tervisliku seisundi kohta, mis aitab tagada programmi meeskonnal ja tööandjal piisava turvalisuse töökohal.

Programmi eesmärk: tagada läbi rehabiliteerivate tegevuste vähenenud töövõimega inimeste tööle siirdumine avatud tööturule. Eesmärgi saavutamiseks kasutatakse toetatud töölerakendamise metoodikat ja tööpraktikat.

Toetataud töölerakendamise metoodika on 5 sammuline protsess, mis hõlmab endas kliendi kaasamist, kutseprofiili koostamist ehk taustainfo kogumist, töö otsimist, suhte loomist tööandjaga, jätkutuge tööl püsimiseks.

Programm kestab kliendi jaoks kuni 6 kuud ning koosneb kolmes etapis:

I etapp – tööeluks ettevalmistamine rehabilitatsiooniasutuses (1,5 kuni 2 kuud, 2-3 päeva nädalas). Eesmärk: Klient on koostöös rehabilitatsioonispetsialistidega selgitanud välja oma oskustele, võimetele ning soovidele vastavad ametikohad ning on leidnud koostöös koordinaatoriga (sotsiaaltöötajaga) sobiva praktikakoha tööpraktika läbiviimiseks. Toimuvad sotsiaaltöötaja, psühholoogi ja tegevusterapeudi või füsioterapeudi grupitööd ning sotsiaaltöötaja ja psühholoogi individuaalsed nõustamised.

II etapp – tööpraktika ettevõttes (2 kuud) Eesmärk: Klient on läbinud tööpraktika, omandanud vajalikud tööoskused, kohanenud töökeskkonnaga ning on valmis asuma palgalisele tööle avatud tööturul. Praktika maht lepitakse kokku vastavalt kliendi vajadustele ja tööandja soovidele, kuid praktika maht nädalas ei ületa 40 tundi. Klienti toetab praktika ajal rehabilitatsioonispetsialist ehk koordinaator, kes viibib praktika alguses kliendiga koos praktikabaasis. Koordinaatori ülesandeks on klienti toetada töökeskkonnaga kohanemisel, tööülesannete õppimisel ja suhtlemisel tööandjaga. Samuti nõustatakse ja juhendatakse tööandjat. Praktika ajal toimuvad programmi klientidega grupitööd/kogemuskohatumised rehabilitatsiooniasutuses.

III etapp – tööle asumine ja programmi lõpetamine (2 kuud) Eesmärk: Klient on asunud tööle tema oskustele ja võimetele vastavale töökohale ning kliendiga on sõlmitud tööleping. Klienti ja tööandjat toetatakse töölepingu sõlmimisel, jätkub kliendi ja tööandja nõustamine töökohal ning programmi tegevuste lõpetamine. Klient on tööl töölepingus määratud koormusega. Programmi lõpetamisel toimub grupinõustamine/kogemuskohatumine.

Koostöö: Kliendi nõusolekul kaasatakse rehabilitatsiooniprotsessi tema lähivõrgustik. Programmi raames tehakse tihedat koostööd Töötukassa juhtumikorraldajaga, et tagada piisav infovahetus, toetus kliendile ja klienti toetavate tööturuteenuste rakendamine. Programmi osutatakse integreeritult tööpraktika teenusega, eesmärgiga tagada seadusest tulenev alus tööpraktika korraldamiseks, mis on kõikidele osapooltele ühtselt mõistetav ja kindlates raamides.

Programmi oodatud tulemus – klient on leidnud läbi rehabiliteerivate tegevuste ja toetatud töölerakendamise metoodika kasutamise enda võimetele ja oskustele vastava töökoha.

Programm sobib kliendile, kes:

1. on osalise töövõimega/töövõime kaotuse protsendiga registreeritud töötu;
2. vajab tuge ja nõustamist sobiva töö leidmisel ja töökohal kohanemisel;
3. on valmis tööpraktika käigus omandama uusi oskuseid ja seejärel tööle asumata;
4. suudab iseseisvalt (sh abivahendiga) orienteeruda ruumis ja ajas;
5. suudab kinni pidada isiklikest ja töökohal nõutavatest hügieeninõuetest;
6. suudab mõista talle antud suulisi/kirjalikke ülesandeid ja juhiseid;
7. suudab järgida üldiselt tunnustatud hea käitumise tavasid;
8. tervislik seisund on piisavalt stabiilne, et osaleda rehabilitatsiooniteenustel, tööpraktikal ja võimaldab hiljem tööle asuda;
9. on motiveeritud järjepidevalt tööotsimisse panustama ja iseennast arendama vastavalt oma võimetele;
10. on võimeline avatud tööturul töötama vähemalt 20 tundi nädalas;
11. kellel ei ole teistes valdkondades esmaseid probleeme, mis otseselt takistavad töö otsimist ja tööle asumist;
12. ei ole sõltuvuses alkoholist ega teistest mõnuainetest (va. tubakas).

Programm ei sobi kliendile, kes (vastunäidustused programmis osalemiseks):

1. ei ole tervisliku seisundi tõttu võimeline töötama;
2. on sedavõrd madala pingetaluvusega, et see ei võimalda tööelus osaleda;
3. vajab tööl püsimiseks järjepidevat ja pikaajalist tuge n. kaitstud töö teenust või töötamise toetamise teenust;
4. ei ole valmis avaldama piisavat informatsiooni oma tervisliku seisundi kohta, mis aitab tagada programmi meeskonnal ja tööandjal piisava turvalisuse töökohal.

PROGRAMMI MAKSUMUS**REHABILITATSIOONIPROGRAMMI
NIMI****„TÖÖLESAAMIST TOETAV
REHABILITATSIOONIPROGRAMM OSALISE
TÖÖVÕIMEGA INIMESTELE“**

PROGRAMMI KESTVUS/PERIOOD (AJALINE MÕÕDE)				
6 KUUD				
TEENUSE NIMETUS/MAKSUMUS*	TEENUSE KOOD*	ÜHIKU HIND	MAHT	SUMMA
TEENUS 1 (SOTSIAALTÖÖTAJA INDIVIDUAALTEENUS)	2004	35	58	2030
TEENUS 2 (SOTSIAALTÖÖTAJA GRUPITEENUS)	2006	12	17	204
TEENUS 3 (PSÜHHOLOOGI INDIVIDUAALTEENUS)	2010	35	5	175
TEENUS 4 (PSÜHHOLOOGI GRUPITEENUS)	2012	12	17	204
TEENU 5 (TEGEVUSTERAPEUDI VÕI FÜSIOTERAPEUDI INDIVIDUAALTEENUS)	2003/ 2001	35	4	140
TEENU 6 (TEGEVUSTERAPEUDI VÕI FÜSIOTERAPEUDI GRUPITEENUS)	2016/ 2002	12	4	48
KLIENDIHIND				2801

* VASTAVALT SOTSIAALKAITSEMINISTRI 21.12.2015. A MÄÄRUS NR 66 „SOTSIAALSE REHABILITATSIOONI TEENUSE RAAMES OSUTATAVATE TEENUSTE LOETELU JA HINDADE, ÜLEVÕETAVA TASU ARVESTAMISE KORRA JA MAKSIMAALSE SUURUSE ÜHES AASTAS NING SÕIDU- JA MAJUTUSKULUDE HÜVITAMISE KORRA, MAKSIMAALSE MAKSUMUSE JA SÕIDUKULU MÄÄRA NING REHABILITATSIOONIPROGRAMMI HINDAMISKRITEERIUMIDE KEHTESTAMINE“ LISA 1 „SOTSIAALSE REHABILITATSIOONI TEENUSE RAAMES OSUTATAVATE TEENUSTE LOETELU JA HIND“